

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 30. listopada 2023.
(OR. en)

14921/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0385(NLE)

AELE 39
EEE 36
N 92
ISL 50
FL 30
MI 929
ENV 1220
AVIATION 206

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 678 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u (ETS za zrakoplovstvo)

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 678 final.

Priloženo: COM(2023) 678 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.10.2023.
COM(2023) 678 final

2023/0385 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-
a o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u**

(ETS za zrakoplovstvo)

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s predviđenim donošenjem odluke Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o EGP-u

Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru („*Sporazum o EGP-u*”) građanima i gospodarskim subjektima u EGP-u zajamčena su jednaka prava i obveze na unutarnjem tržištu. Sporazumom je predviđeno uvođenje propisa EU-a o četiri slobode u svih 30 država EGP-a (države članice EU-a, Norveška, Island i Lihtenštajn). Osim toga, Sporazumom o EGP-u uređena je suradnja u drugim važnim područjima, kao što su istraživanje i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, turizam i kultura, zajednički poznatima kao „*prateće i horizontalne*” politike. Sporazum o EGP-u stupio je na snagu 1. siječnja 1994. Europska unija zajedno sa svojim državama članicama stranka je Sporazuma.

2.2. Zajednički odbor EGP-a

Zajednički odbor EGP-a nadležan je za upravljanje Sporazumom o EGP-u. To je forum za razmjenu mišljenja o funkcioniranju Sporazuma o EGP-u. Njegove se odluke donose konsenzusom i obvezujuće su za stranke. Za koordinaciju pitanja EGP-a na strani EU-a odgovorno je Glavno tajništvo Europske komisije.

2.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora EGP-a

Zajednički odbor EGP-a treba donijeti odluku Zajedničkog odbora EGP-a („*predviđeni akt*”) o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u.

Svrha je predviđenog akta uključiti u Sporazum o EGP-u Direktivu (EU) 2023/958 u pogledu doprinosa zrakoplovstva Unijinu cilju smanjenja emisija na razini cijelog gospodarstva i odgovarajuće provedbe globalne tržišno utemeljene mjere (ETS za zrakoplovstvo)¹ zajedno s Odlukom (EU) 2023/136 u pogledu obavješćivanja o neutralizaciji s obzirom na globalnu tržišno utemeljenu mjeru za operatere zrakoplova sa sjedištem u Uniji².

Predviđeni akt postat će obvezujući za stranke u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

¹ Direktiva (EU) 2023/958 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu doprinosa zrakoplovstva Unijinu cilju smanjenja emisija u cijelom gospodarstvu i odgovarajuće provedbe globalne tržišno utemeljene mjere, SL L 130, 16.5.2023., str. 115.

² Odluka (EU) 2023/136 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu obavješćivanja o neutralizaciji s obzirom na globalnu tržišno utemeljenu mjeru za operatere zrakoplova sa sjedištem u Uniji, SL L 19, 20.1.2023., str. 1.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Komisija Vijeću na donošenje podnosi priloženi nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a koji predstavlja stajalište Unije. Nakon donošenja stajalište bi se što prije trebalo iznijeti u Zajedničkom odboru EGP-a.

U priloženom nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a predviđa se da će se emisijske jedinice oduzimati od broja emisijskih jedinica koje bi Island inače prodao na dražbi radi uvjetne dodjele tih emisijskih jedinica 2025. i 2026. samo operaterima zrakoplova za letove koji započinju u zračnoj luci smještenoj na Islandu i završavaju u zračnoj luci smještenoj u EGP-u, Švicarskoj ili Ujedinjenoj Kraljevini ili letove koji započinju u zračnoj luci smještenoj u EGP-u i završavaju na Islandu. Svaka takva uvjetna dodjela provodit će se na način kojim će se osigurati potpuno poštovanje i usklađenost s načelom jednakog postupanja prema zračnim prijevoznicima na istoj liniji te s ciljevima, načelima i drugim odredbama Sporazuma o EGP-u.

Dodjela dodatnih emisijskih jedinica operaterima zrakoplova ovisit će o ubrzanim mjerama za postizanje klimatske neutralnosti.

Izvješće koje će Komisija donijeti 2026. trebalo uključivati i evaluaciju zračne povezanosti Islanda te razmatranje konkurentnosti, izmještanja emisija ugljika i učinaka na okoliš i klimu i prilagodbi utvrđenih u ovom nacrtu odluke. Rezultati evaluacije trebali bi se, prema potrebi, uzeti u obzir pri budućoj reviziji Direktive 2003/87/EZ nakon razdoblja 2024.–2026.

Ta prilagodba nadilazi puke tehničke prilagodbe u smislu Uredbe Vijeća br. 2894/94³. Stoga Vijeće utvrđuje stajalište Unije.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „*stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma*”.

Pojam „*akti koji proizvode pravne učinke*” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „*presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije*”⁴.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor EGP-a tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o EGP-u. Akt koji Zajednički odbor EGP-a treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma. Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94.

³ Uredba Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenoga 1994. o postupcima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, SL L 305, 30.11.1994., str. 6.

⁴ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94 prije svega ovisi o materijalnoj pravnoj osnovi pravnog akta EU-a koji treba uključiti u Sporazum o EGP-u.

Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Budući da se odlukom Zajedničkog odbora Direktiva (EU) 2023/958 uključuje u Sporazum o EGP-u zajedno s Odlukom (EU) 2023/136, primjereno je da se ova odluka Vijeća temelji na istoj materijalnoj pravnoj osnovi kao i akti koji se uključuju. Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 192. stavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a i člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94.

5. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Zajedničkog odbora EGP-a izmijeniti Prilog XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u

(ETS za zrakoplovstvo)

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenoga 1994. o postupcima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru⁵, a posebno njezin članak 1. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru⁶ („Sporazum o EGP-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1994.
- (2) U skladu s člankom 98. Sporazuma o EGP-u, Zajednički odbor EGP-a može odlučiti izmijeniti, među ostalim, Prilog XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u.
- (3) Direktivu (EU) br. 2023/958 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ i Odluku (EU) 2023/136 Europskog parlamenta i Vijeća⁸ trebalo bi uključiti u Sporazum o EGP-u.
- (4) Prilog XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (5) Stajalište Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a trebalo bi se stoga temeljiti na priloženom nacrtu odluke,

⁵ SL L 305, 30.11.1994., str. 6.

⁶ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

⁷ Direktiva (EU) 2023/958 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. svibnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu doprinosa zrakoplovstva Unijinu cilju smanjenja emisija u cijelom gospodarstvu i odgovarajuće provedbe globalne tržišno utemeljene mjere (SL L 130, 16.5.2023., str. 115.).

⁸ Odluka (EU) 2023/136 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. siječnja 2023. o izmjeni Direktive 2003/87/EZ u pogledu obavješćivanja o neutralizaciji s obzirom na globalnu tržišno utemeljenu mjeru za operatere zrakoplova sa sjedištem u Uniji (SL L 19, 20.1.2023., str. 1.).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o predloženoj izmjeni Priloga XX. (Okoliš) Sporazumu o EGP-u temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*